44. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM
Ára: 3,80 Ft
1988. JANUÁR 13.

Ludas Matyi

Balázs-Piri Balázs rajza

– Az az érzésem, hogy nem ártana új munkahely után néznünk...

mondjuk a magunkét

– Te most akarod megcsináltatni a fogaidat, amikor itt vannak a burkolók? !

Az ökörsütés receptje

A nyitottság szellemében, ámbár zárt üzletajtók mögött játszódott le az új esztendő első nagy összkereskedelmi ceremóniája: az átárazás. Igazság szerint az átborravalózás következne, merthogy a minap olvastam egy tanulmányba illő tanulmányt, amely tudományos eszközökkel elemez egy új népszokást, amit a világon máshol jószerivel nem ismernek: a vásárlók már az élelmiszerboltokban is borravalóznak. Szép hagyomány, amint a közértben a vevő vásárol ötér' túrót (január elseje óta legalább hatér'), majd átnyújt egy tízest a pénztárgépnél robotolónak, és egy született bankár fensőbbséges gavalleriájával legyint: – Hagyja fiam, a többi a magáé...

További elemzésre vár, hogy a kereskedelem harcmezején kialakuló népszokás az átárazásban meggyűrődött bolti dolgozó támogatását célozza-e, avagy csupán egyfajta áldozat, amelyet a vevő vállal hasa megtömése végett. Elég baj az, hogy még ilyen áldozatvállalás ellenére sem a mienk a világrekord, hanem a televízióban is látott amerikai úré, aki a maga ötszázharminc kilós élősúlyával kivívta a világ legkövérebb embere címét. A féltonnás jenki javában fogyókúrázik, javallanék is neki egy jó receptet: jöjjön el egy-két évre hazánkba, ahol az általános nemzeti diéta minden kelléke rendelkezésre áll.

Azért mégiscsak furdalja az oldalamat a kíváncsiság, hogy mitől lett ilyen dundi a tengerentúli rekorder. Már az is megfordult a fejemben, hogy ez a minden hájjal eléggé vastagon megkent férfiú talán ismeri a hamisítatlan ökörsütés igazi titkát. Azt, amelyikről a közelmúltban adott hírt tudományos hetilapunk. Eszerint az ökör belsejébe egy fiatal borjút, annak belsejébe egy kövér juhot, emennek belsejébe pediglen kövér kappant kell behelyezni, eztán kezdődhet a sütés, s amikor az ökör már kellően átsült, húsa porhanyós lett, indulhat a lakmározás. Mellesleg a recept fellelhető az erdélyi fejedelem szakácskönyvében, amely kézről kézre járt.

Majd' elfelejtem mondani, hogy a recept nem ezekben az esztendőkben járt kézről kézre, hanem a XVI. században. Momentán, sajnos, az idők nem kedveznek az ökörsütés szertartásának, valahogy nincs rá igazában indokunk. Mégis, a lényeg az, hogy a recept megvan. És ez nagy szó mostanság, amikor oly sok mindenre nincs receptünk.

Még a borravalózásra se.

Fekete Gábor

Gombhoz a kabátot

Vajon ezentúl nem a gombot varrjuk a kabáthoz, hanem a kabátot a gombhoz? Ez nem a parlament legutóbbi ülésszakán elhangzottakról jutott az eszembe: a Népszava közölte, hogy újabb nemzetközi szervezethez csatlakoztunk, a Gombgyártók Európai Szövetségéhez. Megvallom, létezéséről eddig mit se tudtam, pedig 1981 óta működik és azóta egységesítette a gombok méreteit. Ezek január 1-je óta nálunk is érvényesek, így – mint olvasom – a vásárlók a jövőben könnyebben tudnak megfelelő gombot választani. Miután többségünk konfekcióban divatozik, gondolom inkább a gyártók figyelmébe kell ajánlani ezt a méretrendszert, de valószínűleg sok nő örül majd annak, ha mindenféle nagyságú és színű gombból válogathat, persze, ha nemcsak elméletben lesz meg a sokszínűség.

De erről mégis az idei terv, a költségvetés és az azt elfogadó parlamenti ülésszak jut az eszembe és nemcsak azért, mert a vitában nagyobb volt a színskála, mint régebben, hanem mert az ülésen azt is hallottam, hogy a kormányzattól számon lehet ugyan kérni cselekedeteinek intenzitását, de az eredményeket még korai lenne. És azon töprengek, hogy bár ebben van igazság egyfelől – ám erről valahogy úgy beszélünk, mintha teljesen új lenne a kabát. Pedig ez az eddigi kabát, amely, tudjuk kicsinykét el volt szabva és most folyik az átszabása. Új gombokat is varrtak rá – sőt voltak, akik kabátot cseréltek – de az összevarrások, meg a felszabdalások csak akkor érnek valamit, ha a korábbi átszervezésekkel ellentétben valóban egyszerűbb lesz ki- meg begombolni a kabátot. És az sem mellékes, hogy milyen a cérna. Kabátomon, öltönyeimen újabban nagyon gyakran meglazulnak a gombok. Hogy ezt a cérna minősége okozza-e, vagy az, hogy nincsenek jól felvarrva, nem tudom. És mivel időnként el is veszítem egyiket-másikat, már pirulok is, hogy túlfogyasztó vagyok gombból.

Mert ezzel a túlfogyasztással az idén vigyázni kell! Bár mindannyian arra törekszünk, hogy a tervben előirányzott gombhoz ugyanazt a kabátunkat varrjuk, amit eddig hordtunk, de hányan bírják ezt majd gombbal? Cérnával?

És nemcsak mi, fogyasztók, igyekszünk beleférni a kabátba: a gyártók is azzal, hogy az árhoz nem varrják a minőséget meg hivatalokat. Ez utóbbi esetekben remélhetőleg működik majd a csengőgomb is: a fontosabb költségvetési tételek közvetlen ellenőrzése és módosítása ezentúl a parlament hatáskörébe tartozik. (Ezért hívják ezeket parlamenti tájszólással „csengőszámoknak", nem pedig azért, mert olyan jól csengenek.) Így talán előre sikerül lecsöngetni bizonyos összegeket, amelyekért eddig utólag csak harangoztattunk.

Földi Iván

LÉPÉSHÁTRÁNY

Itt és most...

– A gazdaságpolitikában elkövetett bűnöket is meg kell gyónni, atyám?

SÍTÚRA '88

– Síruha ötezer, cipő négyezer, szálloda hatezer...

– Van kapás, főnök?

LAKÁSÉPÍTÉS

– Vigyázzanak, emberek, a jótállás miatt csak három év múlva dőlhet össze!

AZ EMBER, AKI NEM VÁLTOZOTT

Ez az Országos Győző, ez az aranyhaver szinte semmit sem változott! Lassan húsz éve, hogy utoljára találkoztunk, de ő majdnem olyan, mint akkoriban!

Ülünk ebben a viszonylag előkelő sörözőben, a Kiskoszosban, Országos Győző pedig éppúgy lapogatja a hátam, mint azokban a régi szép időkben. Ha nem tudnám, hogy húsz év telt el azóta, azt hinném, tegnap beszéltünk utoljára.

Talán a haja, az, mintha változott volna! Ez az Országos Győző, aki igazi aranyhaver, soha nem fésülte úgy a haját, mint most! Sőt! Épp ellenkezőleg! És a haja színe! Most szőkés-vöröses árnyalatokban úszik, míg korábban ez egyáltalán nem volt jellemző rá. Mi több: kifejezetten hollófekete haja volt ennek az Országos Győzőnek!

Egyébként, mintha csak tegnap váltunk volna el egymástól a Körút és a Barcsay utca sarkán. Ugyanez a kabát, ugyanez a nadrág... Igaz, Országos Győző soha nem hordott ilyen stílusú cipőket! Ha jól emlékszem, ezeknél a barna félcipőknél jobban csak a matektanárt utálta! Most viszont ez a barna félcipő!

Mutatja a felesége fényképét. Kedves, helyes asszony. Magas, barna és karcsú. Országos Győző mindig a kistermetű, molett szőkéket szerette... Máskülönben semmit sem változott. Ahogy itt ülünk a Kiskoszosban, épp olyan, mint régen. Még a beszéde is, a szófordulatai. Vagy ahogy nevet.

Na, jó, régebben, mintha többet nevetett volna. Országos Győző, az én régi aranyhaverom nevetős fiú volt. Ha ő elkezdett röhögni, kiesett a százas szög a falból. Ez meg itt, akivel már a harmadik sört isszuk a Kiskoszosban, minden összetett mondat után, elbőgi magát.

Ezt leszámítva, tényleg minden olyan, mintha csak tegnap váltunk volna el a Körút és a Barcsay utca sarkán. Még a téma sem változott. Mindig is az irodalomról szeretett beszélni: Thomas Mann, Proust. Mint a szavaiból kiderül, ma Zalatnay Saroltát olvas, esetleg Ernyey Bélát.

Mindez persze nem akadály, Országos Győzővel ugyanolyan jókat tudunk beszélgetni, mint amikor még a Körút és a Barcsay utca kereszteződésében lapogatta a hátam. Még az elvei sem változtak! Akkoriban mindig arról beszélt, hogy meg kell becsülni azokat, akik hosszú évtizedeken keresztül, ugyanazon a munkahelyen dolgoznak! Ebben sem változott semmit, csak ma már úgy látja, hogy jelenleg nem erre van szükség. Ellenkezőleg! Az ember ne a munkahelyéhez ragaszkodjon, hanem a munkához. Oda menjen, ahol van munka! A törzsgárdaság nem érdem, hanem állapot! Szilárdan, már-már rögeszmésen tartja magát az én aranyhaverom egykori véleményéhez! Húsz évvel ezelőtt még úgy szidta a gaz kapitalistákat, hogy alig győztem csitítani! Hogy ott az ember embernek a farkasa és naponta munkanélküliek milliói vonulnak a széles utcákon. Ez az Országos Győző semmit sem változott. Ül itt velem szemben a Kiskoszosban, barna félcipőben, szőkés-vöröses hajjal, annak a magas, barna feleségének a fényképével és azt magyarázza, hogy nálunk nem azért kell néhány ezer embernek átképeznie magát, mert majmoljuk a munkanélküliséget!

Jó ezzel az Országos Győzővel beszélgetni, olyan, mintha csak egy tegnap félbehagyott mondatot folytatnánk! Igaz, a beszédében van némi idegen akcentus, de hát istenem.. Húsz év az húsz év, még egy olyan ember esetében is, aki egyébként semmit sem változott!

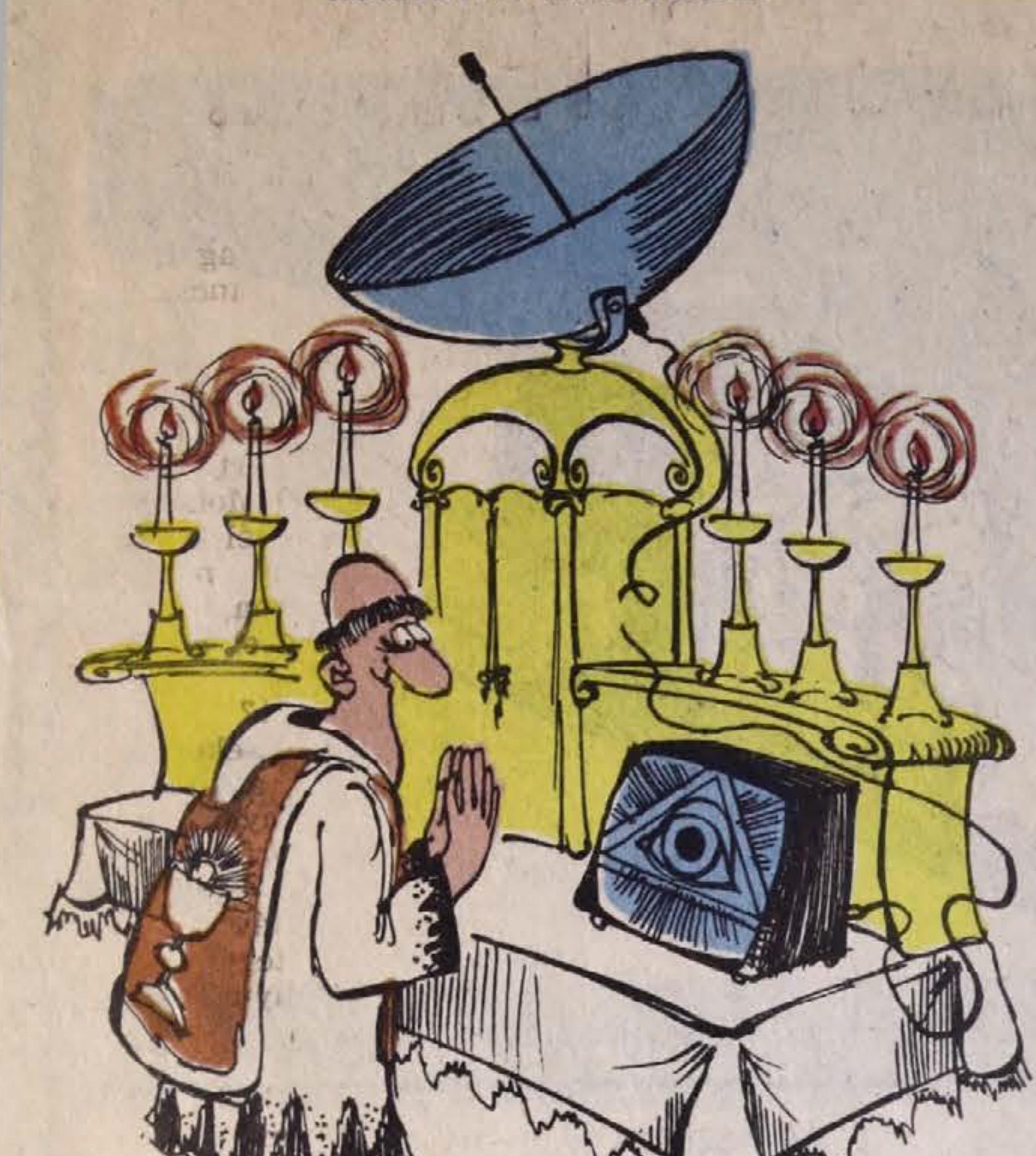
Csak azt szeretném tudni, hogy ez a drága aranyhaver, akivel a Kiskoszosban egymás gondolatait lapogatjuk, akivel félsörökből is értjük egymást, miért hív Tomnak, amikor Tomi vagyok, miért szólítja angolul a pincért és miért akar mindenáron dollárral fizetni?

Miért, miért, miért? Lehetséges, hogy ez az aranyhaver, aki semmit sem változott, nem is Országos Győző, hanem valaki egészen más? De ha nem Országos Győző, akkor kicsoda? És ki vagyok én, aki már órák óta olyan jól elbeszélgetek ezzel a Nem-Országos Győzővel?

S ha minden igaz, akkor itt a legfontosabb kérdés: kik vagyunk mi, akik ugye szinte semmit sem változtunk?

Föld S. Péter

KORLÁTLAN LEHETŐSÉGEK

HATÉKONYSÁG

SZILÁNKOK

NAPLEMENTE

— Úgy látszik elszállt az idő felettem. Hálóingbe mentem le az Almássy térre, de egy férfi sem tett tisztességtelen ajánlatot.

A BAROSS TÉREN

— *Szép fiatalember, kvarcórát tessék!*
— *Jó, adjon egy negyedkilót.*

ESEMÉNYTELEN ÉLET

— Most jelenik meg az életrajzi regényem. Egy levelezőlapon adják ki.

NŐI DOLGOK

— *Hogy tetszett a Hamlet alakítója?*
— *Remek színész, de nem tetszett, mert gyűrött volt a nadrágja.*

BÓK

— Bemutatom az édesanyámat.
— Megesküdtem volna, hogy a húga.

HOSSZÚ RÖVID

— *1982-ben rövidzárlat volt a lakásomban. Azóta sem hívtam ki a szerelőt. Tudja mennyivel kisebb a villanyszámlám?!*

VÉKONY FALAK

— Nem vagyok megelégedve a szomszédomék szexuális életével.

KÖZÚTI ELLENŐRZÉS

— *Fújjon a szondába.*
— *Miért? Anélkül nem hiszi el, hogy ittam?!*

VIGASZTALÁS

Aki fiatal korában csúnya volt, az öreg korára nem sokat változik.

SZERENCSE

— *Gratulálok. Ön a jókedélyű, kiegyensúlyozott depressziósok közül való.*

ILYEN IS VAN

A vihar elől bebocsátást kért egy idegen lakásba. Két éve nem lehet kitenni.

MOTTÓ — MÁSKÉPPEN

— *Újszülöttnek érzem magam, mert minden régi viccet újnak találok.*

KITŰNŐ FOGYÓKÚRA

— Evés előtt sétáljon egy nagyot és utána ne egyen semmit.

ITT AZ IDŐ

— *Ötvenévi házasság után most már igazán bemutatkozhatnánk egymásnak.*

RELATIVITÁS

— A fiam a legjobb tanuló az osztályban. Most képzelheti, milyen pocsékul tanulhatnak a többiek.

Galambos Szilveszter

– Megúsztunk egy kocsimosást!

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

A bíró kihallgatja a tanút, és felteszi a kérdést:

— Önnek tehát az a véleménye, hogy a vádlott alkoholista?

— Ezt nem merem egészen határozottan állítani, bíró úr, de ha én egy üveg vodka volnék, nem érezném magam mellette biztonságban.

A PÉNZ UTÁNI HAJSZA

– Pár év múlva egyenesbe jövünk, akkor majd ráérünk nevelni a gyereket!

FELIRATOS OPERA

AZ ÖRÖK ELÉGEDETLEN

– Mikor leszünk már gyermekváros?

HATÁRÁTKELŐN

– Nagyon gyanús nekem ez az alak, az idén még csak egyszer volt kinn!

TENTE MAGYAR, TENTE...

A pénzügyminiszter helyettese keményen gyűrközik. Arcán nem a derű angyalkái táncolnak. Árszínvonal, adórendszer, létfenntartás...

A közönséget sem a hányaveti jókedv jellemzi. Árszínvonal, adórendszer, létfenntartás... Szigorúra ajzott vonásokkal ülnek s figyelnek feszülten.

Mind a hatvanhatan.

Illetve nem mind a hatvanhatan.

Mind a hatvanöten.

Mert a hatvanhatodik alszik. A kamera többször is odatéved, busafejú ifjonti egyed, ami látszik belőle, az félrebillen, ütemes pöfékekkel fújdogálja apró bajuszkáját.

A jelenség persze nem új. Új jelenség jószerivel szinte nem is létezik.

Hiszen végigszundikáltunk mi már jó pár évszázadot itt Európa közepén, nemde, honpolgárok?

Mátyás (Hunyadi!) korában Buda volt a földkerekség egyik kulturális központja. Vendégtudósok és vendégművészek sereglettek ide nyugatról, mert itt jobb volt a légkör és feltehetőleg jobb a fizetés. A többi — azóta — néma szender.

1946-ban, 47-ben mi segítettük talpraállni a még nálunk is kivérzettebb osztrákokat. Azóta — alszunk. Nem az osztrákok. Mi. És a nyersanyagban szegény Svájc már száz éve pici órácskákat barkácsolt és a nyersanyagban szegény Japán már réges-rég tranzisztoros izemizéket bütykölt, amikor a nyersanyagban szintén szegény Hungária még bőven a mellét verte álmában, hogy a vas és acél országa vagyunk.

Tente magyar, tente. Csicsija babája...

Beszélnem kell a képernyő busa szendergőjével. De hát hogyan beszélhet az ember egy alvóval? Világos, álmában.

Elszunyálok tehát — a tévé előtt nem nagy kunszt — és megszólítom.

— Miért alszik?

— Addig sem kell ébren lennem.

Ebben van valami. Többek között egy adag reménység. Hogy amire felébredünk, majdcsak történik valami. Csak hát miért történne éppen szenderünkben, amikor ébrenlétünkben sem történik?

— Máskor is szokott aludni?

— Vészhelyzetben mindig.

— És miért?

— A biztonság kedvéért. Ja és mert álmos vagyok.

Mesél.

II. Szulejmán vele küldött levelet Tomori Pálhoz. Kegyelmet és békés elvonulást kért tőle egy nagy réten, Mohács mellett. Ez a levél egész történelmünket megváltoztathatta volna, csakhogy sosem jutott el a címzetthez.

— De miért?

— Istenem, elaludtam.

És ő volt a telefonközpontos 1954 nyarán a berni Wankdorf-stadionban, vele üzent a sportvezetés Sebes Gusztávnak, hogy ne Czibort tegye a jobbszélre a nyugatnémetek ellen.

— És?

— Istenem, elaludtam.

— Na és miről álmodik ilyenkor? Győzelmekről? Sikerekről? Gazdagságról?

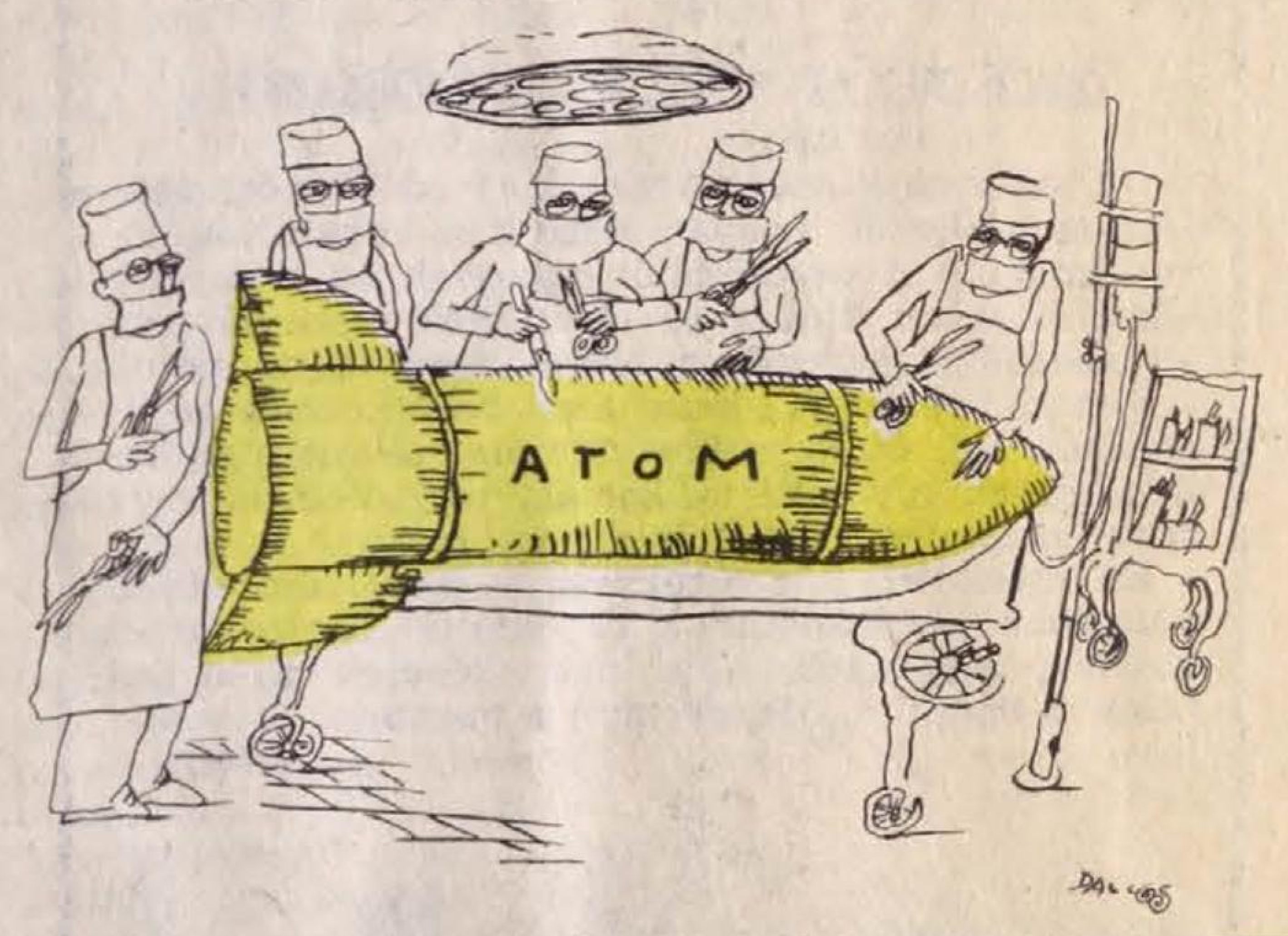
— Fenét. Nagymellű nőkről, sült galambról, csodaszarvasról, Csaba királyfiról, Róbert bácsiról...

Otthagyom a busafejűt, magamnak szendergek tovább.

Arról álmodom, hogy nem ártana egyszer felébredni.

Peterdi Pál

ORVOSOK A NUKLEÁRIS HÁBORÚ ELLEN...

EGYHAVI KERESETÜNK

Új akció Szombathelyen

FÉLKÉSZ LAKÁSOK — TELJESEN KÉSZ FIATALOKNAK

MENTŐÖV

Külföldi kiküldetésből hazatáviratozik a férj:
„Aagynak estem anginaa-val stop eerkezeesem bi-zonytalan stop."
A feleség visszaüzen:
„Azt a doegoet kiruugod stop, vaarlak a hathuszas autoobusznaal stop."

FOTÓSAROK

AKI NEM NÉZ EGYSZERRE

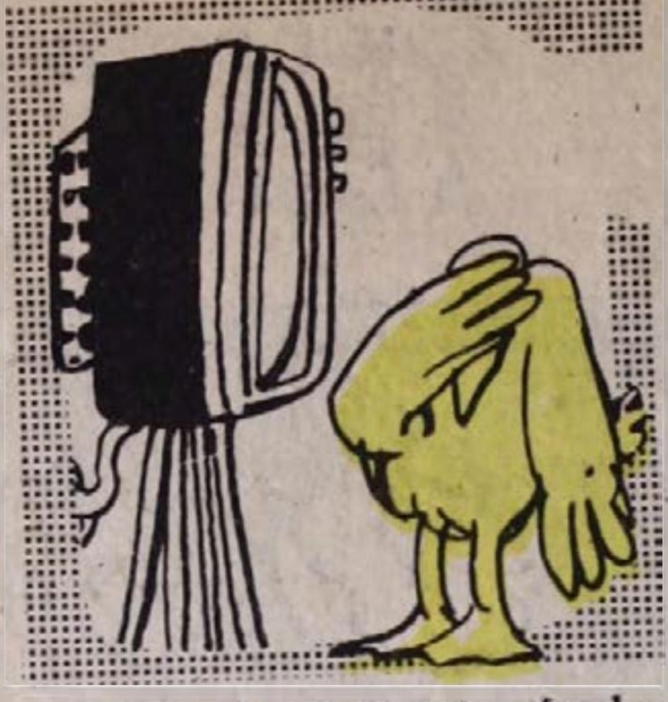
Új tantárggyal ismerkednek az adóellenőri tan-
folyam hallgatói: hogyan nézzük a láthatatlan jö-
vedelmeket? A tanulók jól haladnak az ismeretek
elsajátításában, s már az első hetek után mintegy
70 százalékuk képes egyszerre, egyirányba nézni.
Vannak persze, akik nehezen barátkoznak az új
fogalmakkal. Ők egyelőre várakozó álláspontra he-
lyezkednek, a fejüket vakarják, jegyzetelnek, vagy
csak egyszerűen ráncolják a homlokukat.
Ha hinni lehet a híreknek, a tanfolyam végén
a legjobb jövedelemlátók Láthatatlan Érdemérmet
kapnak, míg azok, akik nem képesek a kívánt
irányba bámulni, néznek mint a moziban.

efespé

(Pető Zsuzsa felvétele)

ÉVNYITÓ — MADARAKKAL

Különös, különös éveleje volt.

Az üzletek bezártak, a leeresztett redőnyök mögött titokzatos műveletek folytak, eszeveszettül pörögtek a számológépek, csattantak az árrevolverek, a boltosok megkínzott arccal vánszorogtak az üres pultok között, a vevők tanácstalanul kóvályogtak kenyér, tej után, a légben mint nem ismert, egzotikus madarak új szavak röpködtek: bruttósítás, infláció, kibontakozás, stabilizáció, reálbércsökkenés, forgalmi adó, valutaamnesztia, munkaerőátcsoportosítás.

Ebben a zaklatott, feszült helyzetben, annak az esztendőnek a fordulóján, amit valaki találóan keresztelt el az utolsó gazdasági békeévnek, még az államférfiak, sőt a legujjongóbb vezércikkírók sem sugároztak acélos optimizmust. Inkább tétován reménykedőnek mutatkoztak.

De mit sugárzott a televízió az új esztendő első napján?

Effele krízishelyzetekben a tömegkommunikációnak égetően szüksége van egy olyan televíziós személyiségre, akinek hitele van. A magyar televíziózás Nagy Egyénisége. Hiszünk neki, mert minden szakmai profisága mellett sem üt át rajta a rutin és különösen azért mert tud kérdezni. Az interjú pedig a kérdezés művészete.

Most mégis tartottunk tőle, hogy az új miniszterelnök túl nagy falat lesz neki. Nem a partner rangja okán. Hanem, mert a helyzet kiélezett. Meg annyi mindenfélét beszélnek az emberek. Meg a nyíltság korát éljük. Hát, lássuk, mit ér a glasznoszty, ha magyar?

Sejtettük persze, hogy Vitray minden kiválósága ellenére sem versenyezhet Barbara Walters-szal, aki a minap a fülünk hallatára tette fel Reagannek a tapintatlan kérdéseket és Bush alelnökre is arcátlanul rákérdezett, tud-e róla, hogy arctalan politikusnak tartják. (Arcátlan kérdés az arctalanságról — ó, te drága, játékos magyar nyelv!) Node könnyű az amerikai riporternőnek! Vitray a tiszteletre méltó Kossuth Lajos téren kérdez, amaz meg csak a washingtoni Fehér Házban.

Nem vallottunk szégyent Vitrayval. Feltett kényes kérdéseket, például, hogy miért szerelt le a kormányelnök a katonaságtól, milyen afférja volt 56 után, hogy mi az igaz a vezetők vetélkedésének híreiből. Sőt, odáig merészkedett, hogy az államférfi gyermekeinek száma és foglalkozása felől is tudakozódott, ami meglehetősen szokatlan ebben a szemérmes országban, ahol a vezetők családi szentélye, mint a mohamedánok háreme, zárva van az avatatlan szemek elől és ahol a nagy emberek gyermekei a nyilvánosság számára rózsabokorban jönnek a világra.

Mégis, úgy éreztem ezek a kényes kérdések, csak „úgynevezett" kényes kérdések voltak. A riporter — hogy szeretett futballja terminológiájával éljek — néhány igazi ziccert kihagyott. Példának okáért, amikor a miniszterelnök arról beszélt, miért helyezték vidékre. Elmondta, azért, mert néhány politikai kérdésben nem egyezett a felfogása a vezetés akkori törekvéseivel. Meg voltam győződve, most, igen most, eljött Vitray pillanata. Észreveszi, hogy itt kell megállítani a beszélgetés filmjét és kinagyítani képét. Felteszi majd a kérdést, a maga célratörően szemtelen hangján: Hoppá, kérem szépen, mi volt hát az az eretnek felfogás és mi volt a vezetőségé? De nem történt semmi. Olyan volt ez, mint amikor a madárka már benne van a kalitkában, de nem csukják rá a fedelet. Pedig talán ezen a ponton megállva vissza lehetett volna gombolyítani a korábbi évek máig vezető politikai történetének fonalát. És talán megtudhattunk volna olyan tényeket, amelyek izgalmasabbak, mint az, hogy miért nem magyarosította meg a nevét az interjúalany.

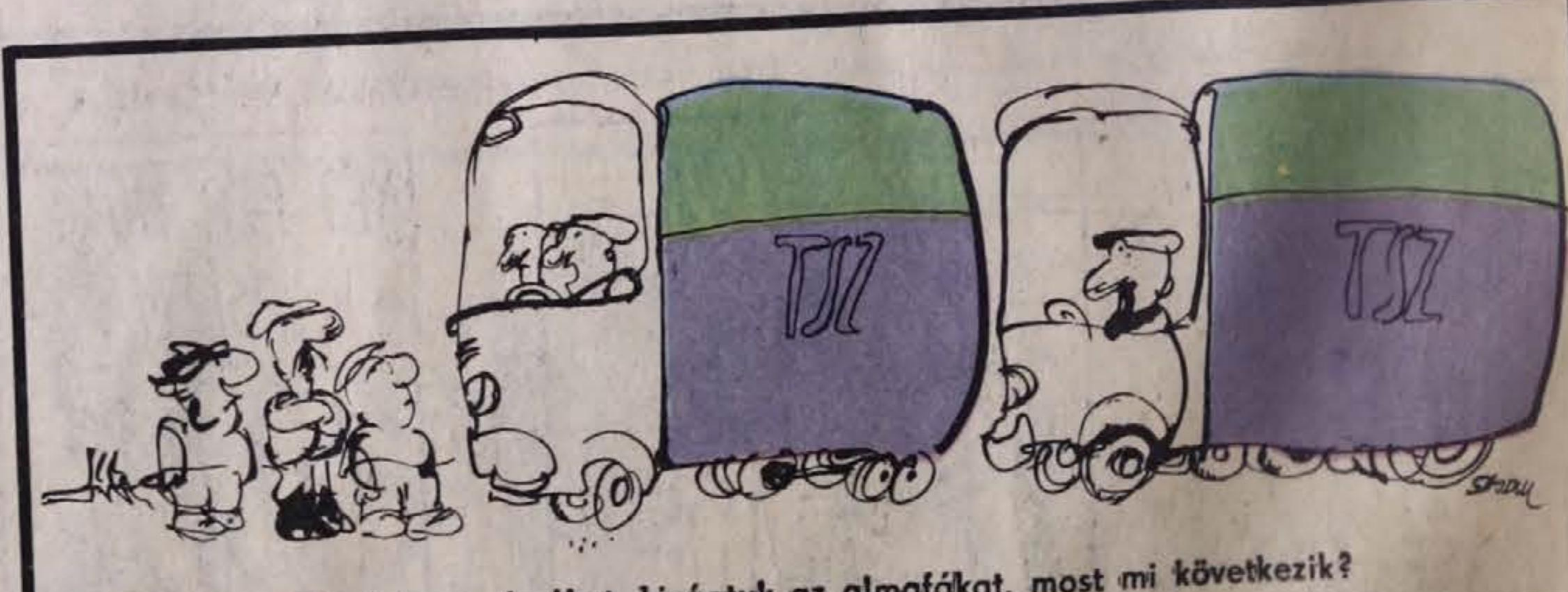
Madarakról, ide-oda röpködőkről még később is szó esett, de ez az előbbi a madárka elrepült. Hogy miért? Gólhelyzetben elbizonytalankodott volna Vitray? Ugyan, nem olyan ijedős legény ő. Partnerét feszélyezte volna a kulisszák mögötti bepillantó kérdés? Lehetetlen, hisz a kormányelnök pár perccel később azt fejtegette: nem helyesli, ha a vezetők nézetkülönbségeiket csak a „szűk családon" belül fejtik ki. Ha sem ez, sem az, akkor én, a néző, mi, a nézők lehetünk a hibásak, akik szemtelen orrunkat kotnyelesen bele akarjuk ütni a nagyok dolgába.

A magánéletbeli kérdések azonban csakugyan érdekesek voltak. Csakhogy ott elhangzott valami, ami szerfölött nyugtalanító. A kormányfő mindössze 3—4 órát alszik naponta, azt is többnyire altatóval. Jobb volna tudni, hogy a miniszterelnököm éjjelente szelíden durmol az ágyikójában. Nem jó, ha egy államférfinak álmatlan éjszakái vannak.

Ez annyira nyugtalanított, hogy egész éjjel nem aludtam.

Különös, különös újévi éjszaka volt.

Novobáczky Sándor

– Eladtuk az almákat, kivágtuk az almafákat, most mi következik?

Divat a malaclopó

AZ ÚJ HÚSÁRAK MELLETT NEM CSODA

Megdrágult a pelenka

TI IS TARTSÁTOK VISSZA, GYEREKEK...!

REFLEKTORFÉNYBEN

KESJÁR CSABA,

aki bebizonyította, hogy még Forma 3-ban (közepes formában?) is lehet gyorsan előre haladni.

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

Fiú és lány megismerkednek, s egy óra múlva már útban is vannak a fiú lakása felé. Az együtt töltött éjszaka után a fiatalember vallatóra fogja a lányt:

— Légy őszinte: én voltam az első az életedben?

— Lehetséges! — révedezik el a lány. — Már az első pillanattól olyan ismerősnek tűntél...

MESE A SZÁZDOLLÁROSRÓL

Élt, éldegélt, messzi innét Napnyugatra, valahol Konvertibiában, a rögzített paritásokon is túl, élt egy szerény százdolláros bankó. Nem volt már mai gyerek, jóval a tőkés pénzügyi rendszer egyik válsága előtt született, pontosabban az aranydeviza szisztéma végnapjait megelőzően. Hát e százdolláros már addigi élete során is hosszú, fáradságos utat tett meg, forgott, forgott, megfordult jobb körökben és szerény hajlékokban, fényes bankokban és kopott tárcákban, volt munkanélküli segély, alakított zsebpénzt egy jobb középosztálybeli családban, sőt akárcsak a többi pénz, úgy is mint a társadalmi fejlődés eredménye, néhányszor szerelmi szolgáltatásokat is honorált általános egyenértékesként, egyízben pedig még valamilyen zsarolási ügy főszereplőjévé is előlépett. Nagy fekete aktatáskában sokadmagával egy pályaudvari poggászmegőrzőben várta a zsarolót, aki hajszálpontosan meg is érkezett, hiába, ily nagy a szerződéses fegyelem Konvertibiában.

Került-fordult az idő, s egyszercsak egy közepes hatótávolságú turistához keveredett, ezáltal hamarosan külföldre, egészen pontosan a Duna és a Tisza tájékára került ez a sokat próbált százdolláros. Egy magyar forint akkoriban hetven magyar fillért ért, ám mivel az áruk és szolgáltatások túlnyomó többségét csak ezért a pénzért lehetett megvásárolni, ahogy az turistakörökben szokásos, őt is átváltották.

No, ez ennyiben lett volna, csakhogy akadt az ügyletnek egy kis szépséghibája. Volt ugyanis a szállodai szobaasszonynak valakije, aki ismert valakit, aki viszont több forintot perkált le a dollárért, mint a hivatalos beváltóhelyeken szokásos. És ez a hamis ember ráadásul nem is a saját céljaira szerezte meg ezt a százdollárost, hanem hogy jó haszonnal továbbadja. Úgy is tett. Így került aztán harmadmagával egy

bérből és családi pótlékból élő kétgyermekes magyar famíliához. Ők videomagnót akartak venni későbbi külföldi útjukon, vagyis a ködös jövőben, s csupáncsak azért tartották maguknál a fekete valutát, pedig hajh, de szerettek volna nyugodtan aludni, sokan vagyunk így ezzel mostanában.

No, telt-múlt az idő, s csak ott feküdt az a három darab szerény, ám mégis dugi százdolláros az új gazda íróasztalának fiókjában. Ez egyiküknek sem lehetett ínyére, hisz a mozgásszegény életmód, mint köztudott, a tőkére nézve sem egészséges. Idő után így gondolhatták ezt a vezető pénzügyi körök is, mert új rendelkezéseket hoztak. Ezek szerint tisztára moshatja magát minden piszkos százdolláros, ha és amennyiben 3 hónapon belül önszántából előbújik a ládafiából. Külön utazási számlára el is helyezhető a dugidollár 75 százaléka. És ez esetben senki nem kérdi majd, honnan jött, kiféle-miféle.

Meghallotta a hírt az egyszeri százdolláros gazdája, hej, hálálkodott nagyon, indult is tüstént az illetékes helyre. Be is szolgáltatta kincsét annak rendje és módja szerint, majd, mit tehettek egyebet, érzékeny istenhozzádot intettek egymásnak.

— Egyszer se búsulj! — vigasztalta társát a jó ember. — Ezentúl nyugodtan aludhatunk majd!

— Ugye? — kérdezte tamáskodva a százdolláros. — Tudom, amit tudok. Nem lesz itt egy darabig semmiféle könnyű álom.

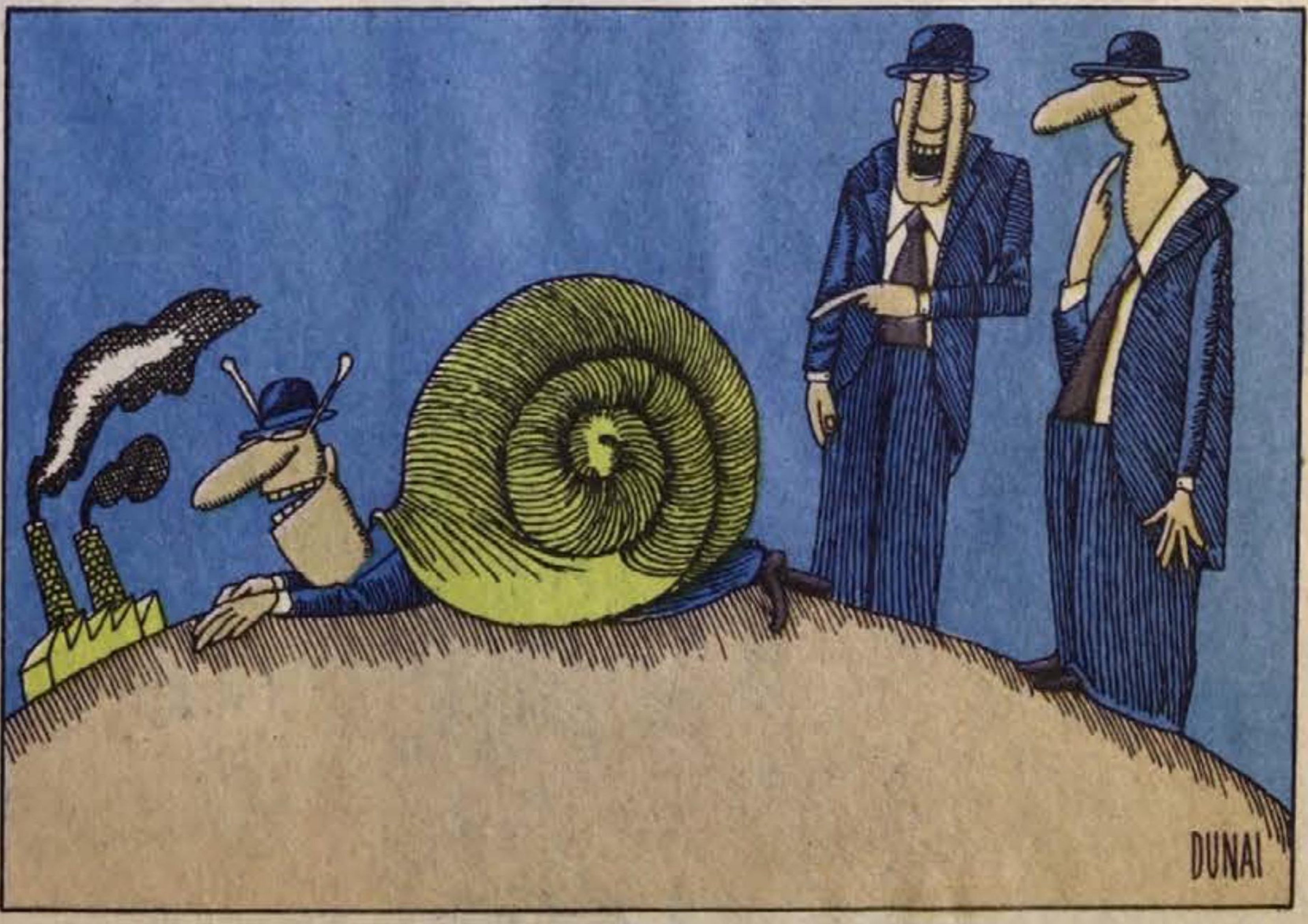
De többet nem szólt, nem, egyetlen szót sem. Talán éppen tapintatból. Tán mert oly sokat tapasztalt. Hisz volt ő már adó is az előző életében...

Münz András

KOHÁSZDINASZTIA

— Felőlem most már mehet a gyerek autófényezőnek!

— Nézze, milyen fürge ez a kis bérreformtervezet.

ERŐPRÓBA

– Nos, ifjú titán, néhány népszerűtlen intézkedést kéne megideologizálni.

– Szegény csórók, az idén kezdenek építkezni.

MINDENRE VÁLLALKOZUNK

– Sikerült a szomszéd építkezésről pár zsák krumplit szereznem . . .

– Visszamegyek rendbehozni az üzem szénáját!

BEZÁRT BÁNYA

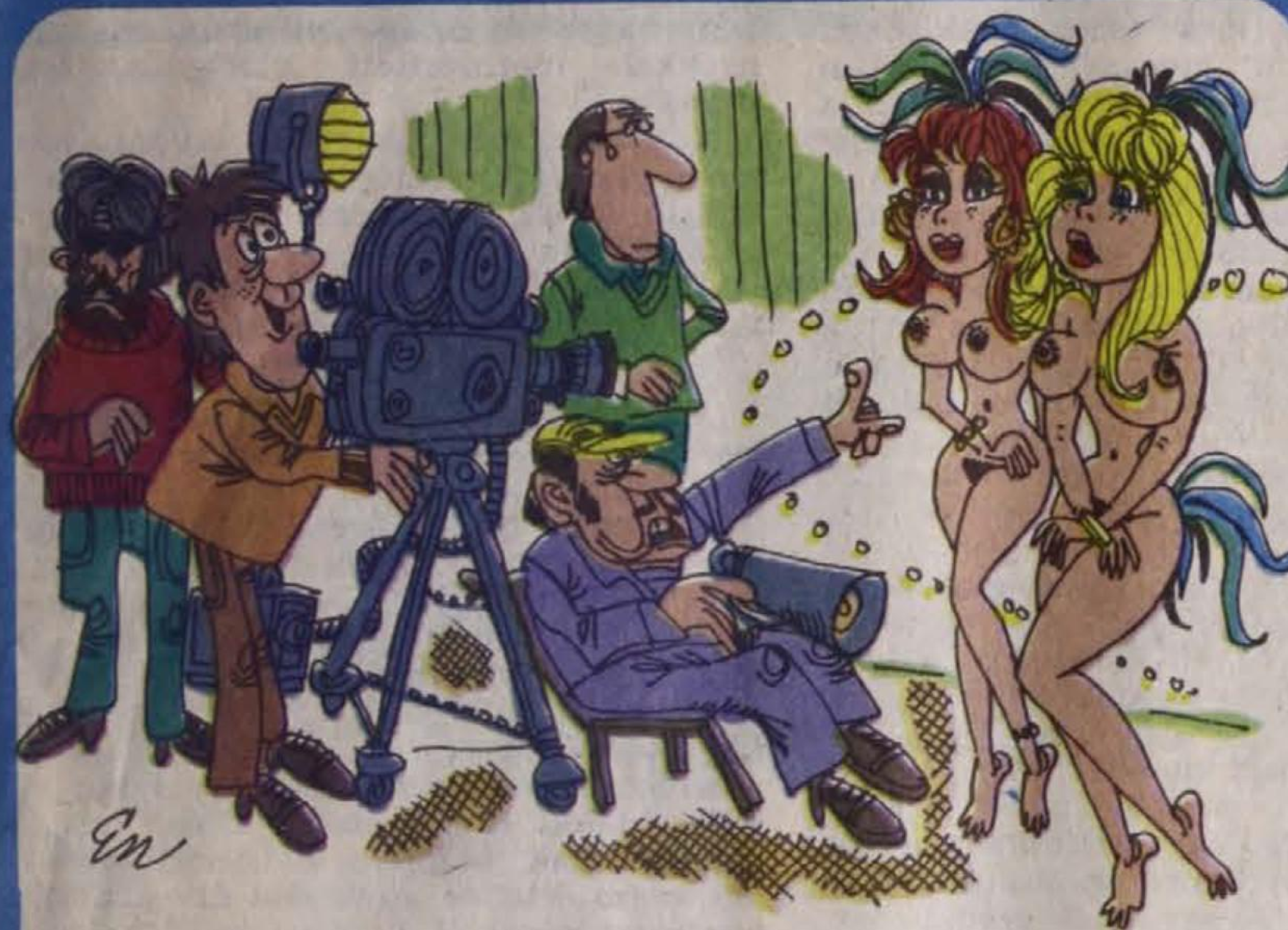

– Építsünk ide egy libegőt!

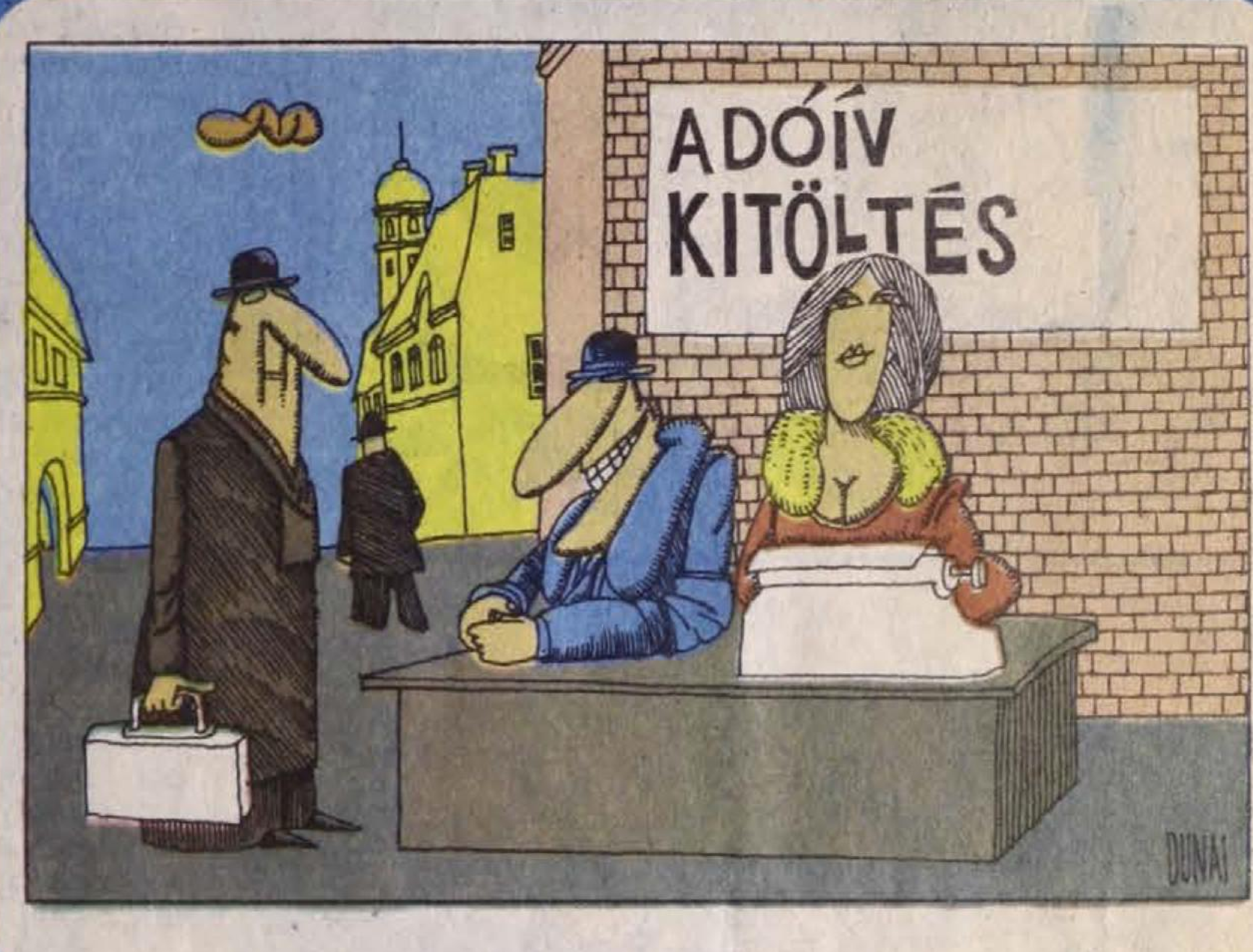

– Nem lehet egyszerre versenyeztetni is, meg bérbe adni a lovakat.

– Ezentúl a lányok fogják közölni a rossz híreket!

– Mindig megtalálja a legolcsóbb üzletet.

– Valahogy nem tetszik nekem ez a VGMK.

TEREMTÉS

Hátha valaki nem ismeri

— Ha az apád elvág egy hússzeletet, akkor hány darabot kap? — kérdi a tanító a kisiskolásoktól.

— Hatot — válaszolja Lajoska szemrebbenés nélkül.

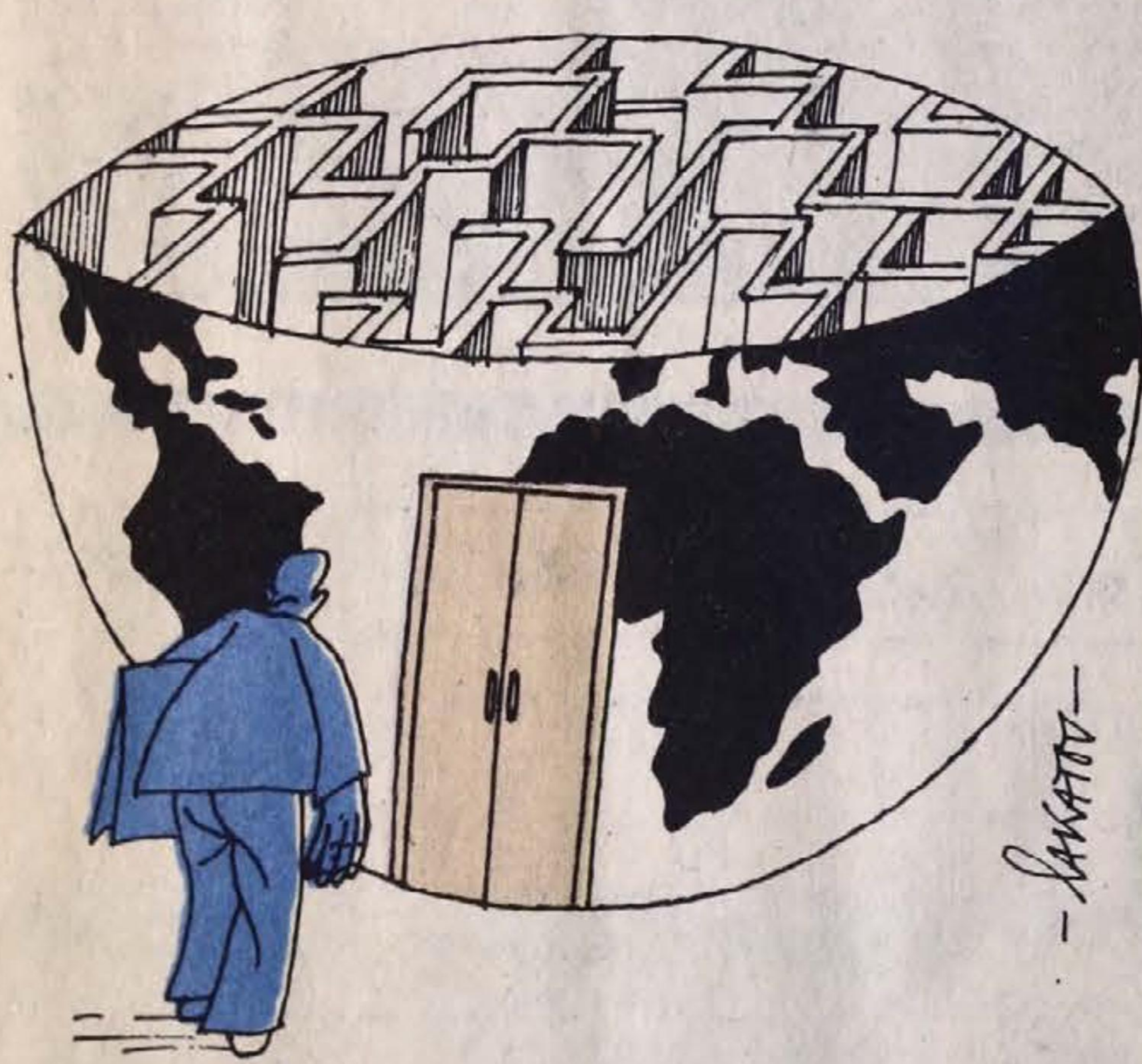
— Hatot? Talán bűvész az apád?

— Nem, tanító bácsi; vendéglős!

EGÉSZEN KIS SZÖVETKEZET

AZ ÚJ ÜZLETKÖTŐ

BAKI BAKI HÁTÁN

Burnett *A kis lord* című regényének nemrég megjelent magyar változatában szerepel az alábbi mondat: „Dick [...] a képre mutatott, *ami* alatt az állt: *Claimant* édesanyja (Fauntleroy *lord*)."

Hagyjuk nagyvonalúan figyelmen kívül hogy a fordító „amely" helyett — hibásan — „ami" vonatkozó névmást használ, s tegyük föl a kérdést, vajon ki az ördög lehet ez a Claimant, aki sem e mondat előtt, sem utána nem bukkan föl a regényben. Nos, ő magyarul annyit tesz, mint *jogigénylő, jogi reklamáló.* Vagyis, amint látható, ez a derék Claimant úr egyenesági leszármazottja Leiter Jakabnak és Staff tábornoknak (General Staff, magyarul vezérkar), aki valamikor az *Alipang* című világsikerű Gary Cooper-film magyar szövegében született meg.

A föntebb idézett mondat még egy további rejtéllyel is szolgál: vajon miként sikerült elnyernie egy asszonyságnak a lordi címet az ilyesmire egyébként allergiás Angliában? Avagy az ő családjában netán a férj volt a Lady?

*

A kábeltelevíziózásról nyilatkozik a tévében egyik szociológusunk és joggal lelkesedik tárgyáért. Csupán lelkesedésének indoka meghökkentő: a helyi média — úgymond — „arcokká *terhelltté* teszi a politizálást".

Tisztelem a nyilatkozót választékosságáért, szavait azonban — fájdalom — nem értem. Lehet, hogy terhelt vagyok; csak azt remélem, hogy legalább nem arcokká.

*

Képaláírás a Magyar Hírlapból: „Silvio Claude, az ellenzéki Kereszténydemokrata Párt elnökjelöltje tömeggyilkossággal vádolta a kormányt csütörtökön, négy nappal az országban terrorcselekményekkel meghiúsított elnökválasztások után."

E hírnek még akkor is csupán igen szerényke információértéke volna, ha a szóban forgó... akarom mondani, a szóban *nem* forgó ország — Haiti — nevét is sikerült volna valamely elmés fordulattal becsempészni a közleménybe.

*

„Kisebb lesz a *büdzset* külkereskedelmi bevétele" — olvasom a Magyar Nemzetben.

Elmondok, feleim, egy mulatságos történetet. Kezdetben vala a francia „bougette" (ejtsd: buzsett — magyarul: mozgócska) szó, mely pénzeszsákocskát, illetve hordozható pénzesládikát jelentett. Az angolok azt a szót is, mint annyi társát, átvették a franciáktól, ám ők a leírt szóalakot természetszerűleg angolosan ejtették, tehát így: *badzset,* majd írni is „budget"-nak kezdték. Britanniában aztán a szó értelme apránkint átvonódott a hordozott tárgyról a „lordozott" költségvetésre, melyre viszont a franciáknak nem volt külön szavuk. Ezért ők a „budget" szót boldog örömmel átvették az angoloktól, nem is sejtve, hogy saját egykori „bougette"-jük tér vissza hozzájuk némi angliai kitérő után. Az már csak magától értetődő, hogy ők viszont franciásan, *büdzse*-nek ejtették a „budget" szót, mely így került el az állami költségvetés szinonímájaként Közép-Európába; a magyar sajtóba is, „büdzsé" alakban.

Mármost az egyetlen igazán értelmetlen forma a föntebb idézett *büdzset,* mely sem nem magyar, sem nem angol, sem nem francia, sem nem régi, sem nem új. De — szó, ami szó, (ez speciel nem az) — nagyon fennkölten hat.

Timár György

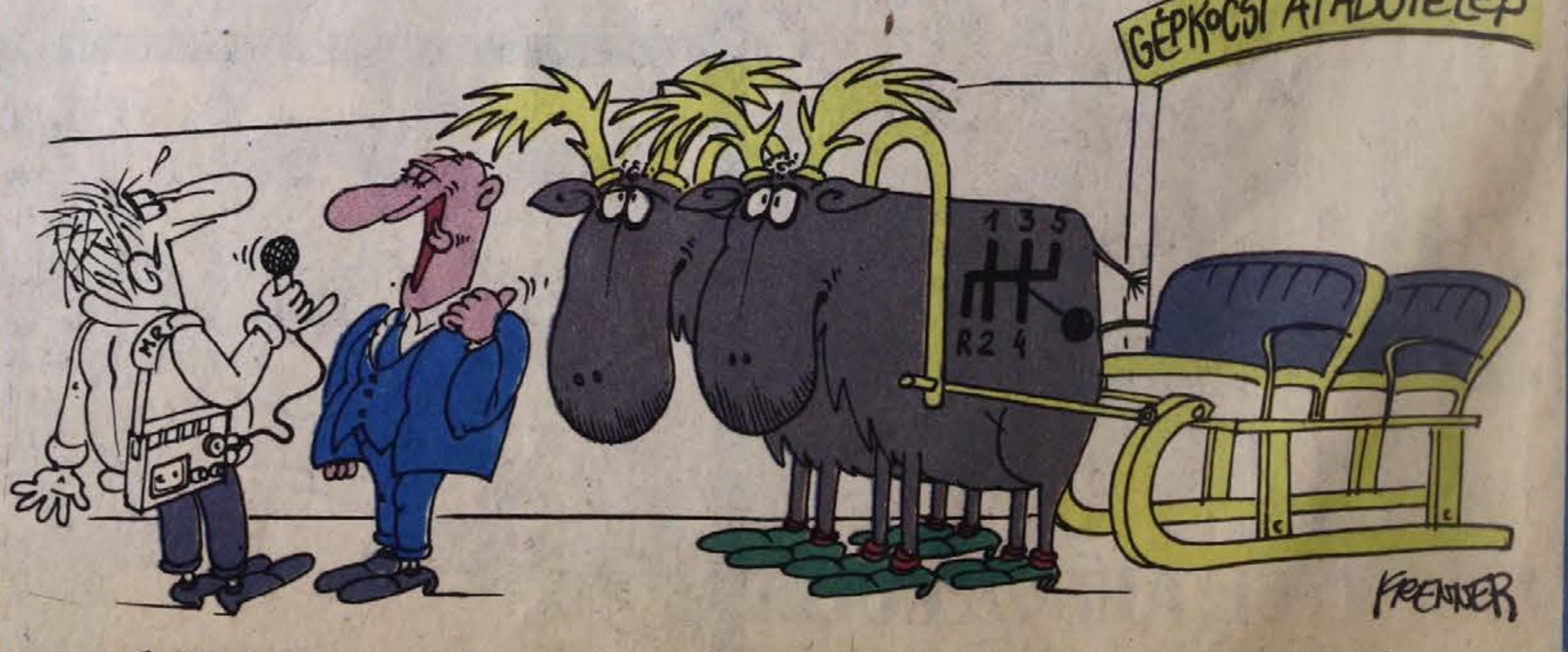
Hátha valaki nem ismeri

— Felvettük — közli a döntést a fiatal játékossal a labdarúgóklub elnöke. — Akinek ilyen pompás, széles mellkasa van, az a mi emberünk — gratulál a fiúnak.

— Hát nem azon múlik, hogyan játszom? — tudakolja a fiatal játékos.

— Az nem számít! Az a fő, hogy a reklámfelülete nagy!

VÁLASZTÉKBŐVÍTÉS

— Tudjuk, hogy nem a legkorszerűbb modell, de legalább nem lesz vele alkatrészproblémánk...

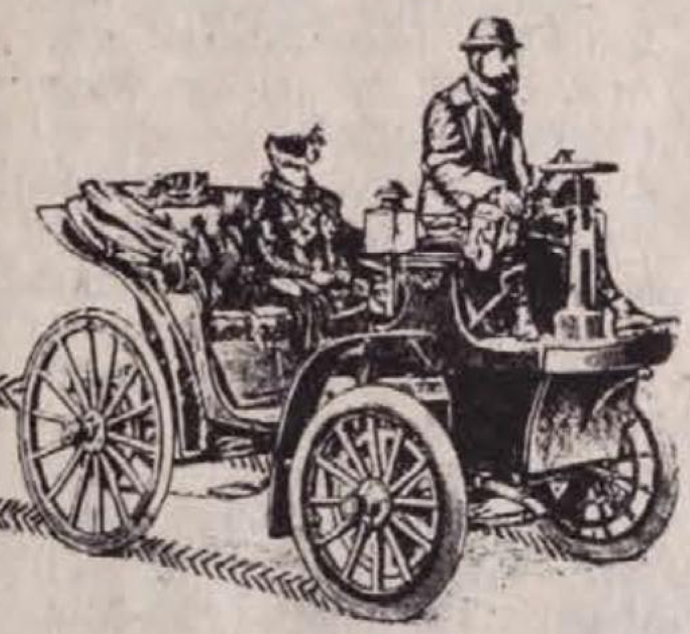

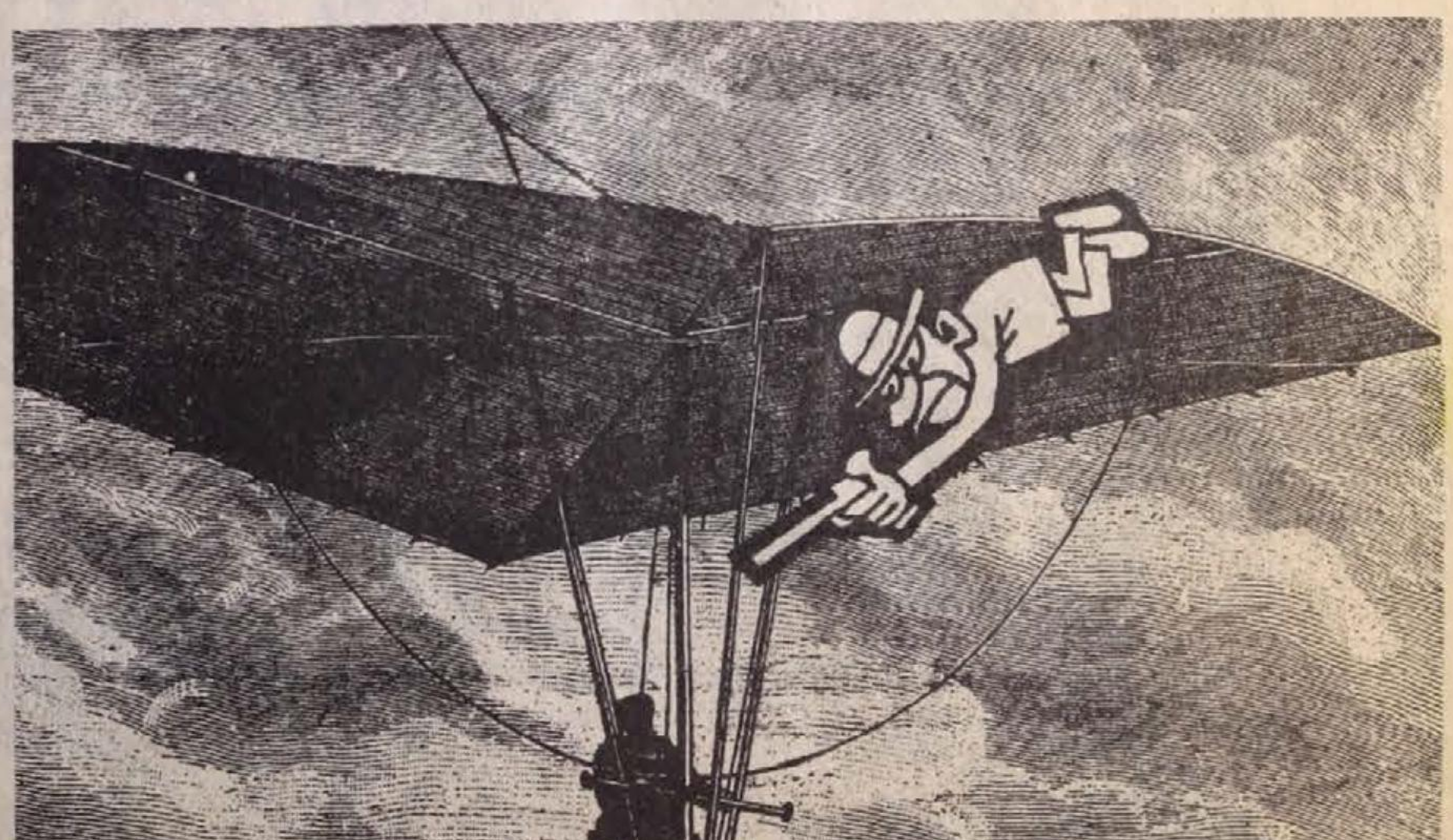

OLD TIMER

LEHOCZKI, DALLOS, HEGEDÜS, VÁRNAI, BALÁZS-PIRI, BRENNER, FÜLÖP

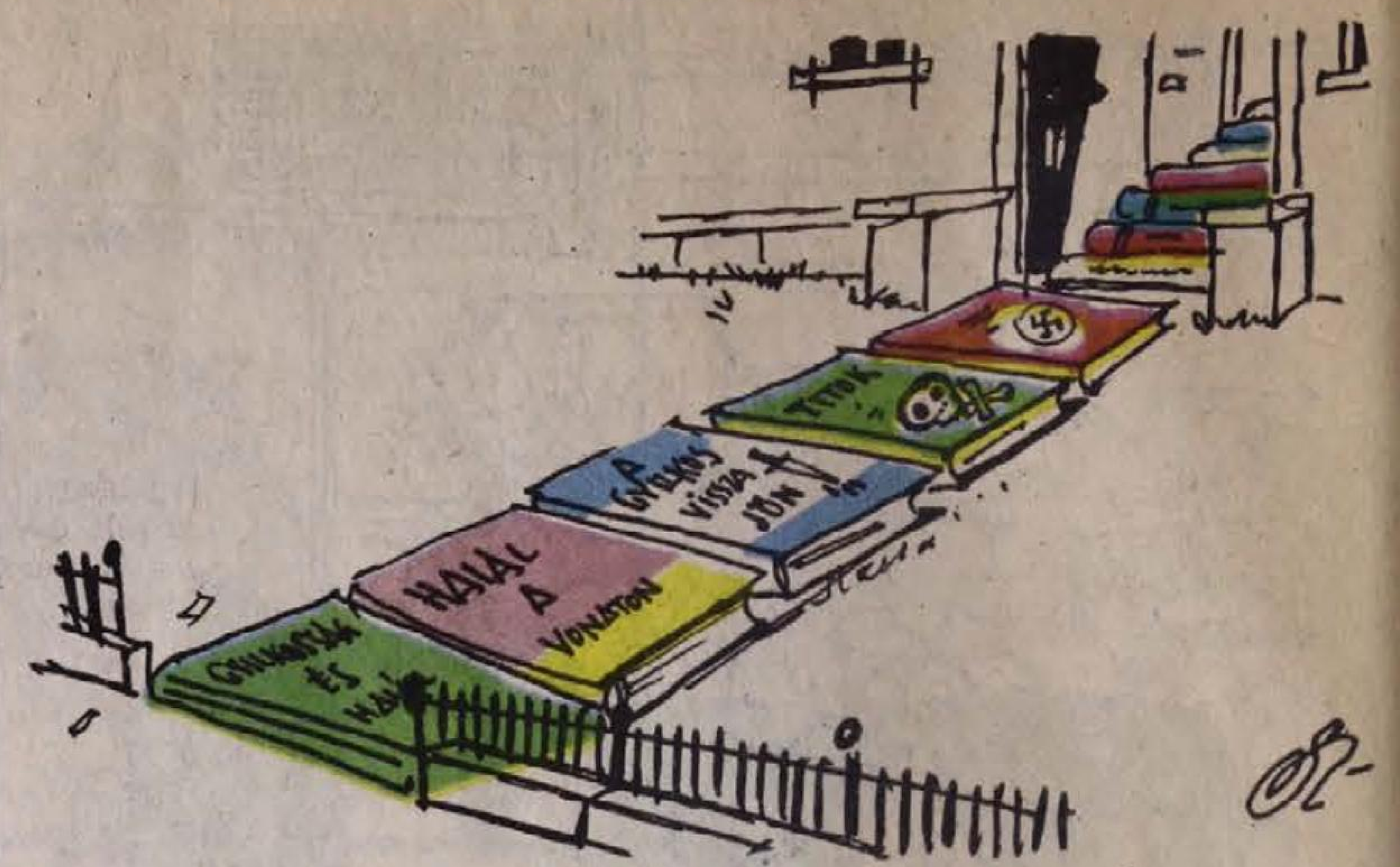

HELYZETKÉP

KRIMIDÖMPING

NEHÉZ IDŐK

– Igazgatónk kap egy pacemakert, mi meg talán egy új igazgatót...

A BETÖRŐ NINCS KIZÁRVA

(TÁJÉKOZTATÓ A VAGYON ELLENI MUNKÁLATOKRÓL)

A sorozatban elkövetett lakásbetörések végrehajtásáról tartotta, hagyományos év eleji sajtótájékoztatóját a Budapesti Betörő-főkapitányság. Sperhakni Furdancs betörőkapitány kiemelte:

— A fővárosban mintegy ötezer betörést hajtottunk végre az idén, a terveknek megfelelően 8—10 százalékkal többet, mint az előző esztendőben. Sajnálatos, hogy ajtó- és erőfeszítéseink ellenére, más fővároshoz képest Budapest még mindig biztonságos településnek számít. Pedig mi igazán megteszünk mindent, hogy az állampolgárok ne érezzék magukat biztonságban, de a munkafeltételeink egyre nehezebbek. A technika rohamos fejlődéséből adódóan ma már vannak olyan komplikált zárak, amikkel a betörő két, esetleg három percig is bajlódik. Mi több, akadnak olyan lakástulajdonosok, akik a három-négyezer forintos költségtől sem riadva vissza, rafinált riasztóberendezéseket szereltetnek föl. Így próbálják lehetetlenné tenni a munkánkat. Még az a szerencse, hogy ezek a berendezések javarészt magyar illetőségűek.

Az érem másik oldala: örvendetesen sokan megfogadják a tanácsunkat, s ha már egyszer bereteszelik az ajtót, legalább az ablakot nyitva hagyják.

Ismét szólni kell egy állandóan visszatérő, rendkívül negatív jelenségről. Gyakori eset, hogy szakembereink egy-egy lakásba behatolva, onnan milliós értékekkel távoznak. Pedig ezerszer felhívtuk már a figyelmüket, hogy kollégához betörni szigorúan tilos! Ennek a folyamatnak mihamarabb véget kell vetni. A jövőben tehát szervezettebben, körültekintőbben szükséges tevékenykednünk, vegyük figyelembe, hogy az a másik is kemény munkával lopta össze azt a pár milliót.

Sajnálatos tény az is, hogy néhány munkatársunk, saját kérése ellenére, kényszerpihenőre vonult. De elmondhatjuk, az utánpótlással nincs baj. Nálunk ugyanis a munka nélküli életmódnak igen szép hagyományai vannak, s a tehetséges ifjakat látva, a jövő is sokat ígérő.

Ugyancsak örvendetes, hogy a rendőrség, amellyel szoros munkakapcsolatban állunk, továbbra sem a viharos gyorsaságáról híres. Sokszor, mire a tetthelyre érnek, mi már hetedhét csőtörésen túl járunk. Akkor aztán könnyfakasztó gázzal üthetik a nyomunkat.

Mitagadás, a közéletben gyakran bírálnak bennünket, mert mi álkulccsal, fúróval, pajszerrel hajtjuk végre a rablást, bezzeg mennyivel korszerűbb módszerekkel dolgozik például néhány agyafúrt vendéglátós.

Módos József

– Akkor nyissunk vitát a kérdésről...

SZÜRKEÁLLOMÁNY

AZ OLVASÓ OLDALA

MEGMAGYARÁZZUK

Olvasóink közül többen felfigyeltek rá, hogy az óév végén lapunkban elmaradt az Önöknek hagyományosan járó újévi jókívánság.

Magyarázataink: 1. Az utóbbi esztendőkben, valahányszor közzétettük b.ú.é.k.-üdvözletünket, a kívánság sosem teljesült maradéktalanul; gondoltuk, ezúttal csak magunkban kívánunk olvasóközönségünknek boldog új évet, egészséget, sok szerencsét, hátha akkor mindez valóra válik... 2. Megfeledkeztünk róla.

Ezennel pedig — ha késéssel is — írásba adjuk az esztendőből hátralevő tizenegy és fél hónapra:

Valamennyi Olvasónknak Boldog Új Évet kíván a Ludas Matyi!

BOLHAPIAC

KERESNEK: Használt, de működőképes mosógépet és centrifugát; — 6 éves kisfiúra való ruhákat, használt gyermekjátékokat; — A Vendéglátóipari Főiskola vendéglátó szakának tankönyveit és az üzletvezetői tanfolyam könyveit; — Az Útikönyvek sorozatból Prága és Helsinki c. köteteket.

KÍNÁLNAK: A Kockás képregényújság 1—22. számait; — A Képes 7 1986—87-es számait; — Az Ezermester 1957 és 1985 között megjelent évfolyamait és egyes számait; — IPM számokat; A Quelle 1980., 1984 és 1986/87, a Neckermann 82/83., 85/86. és Bader 1983-as áruházi katalógusait; — 110 V-os turmixgépet; Régi táskarádiót; — Csöves asztali rádiót; — Fadobozos Supphon lemezjátszót; — Fejes E.: Jó estét nyár, jó estét szerelem, Bahdaj: A fekete esernyő, Koncsek: Kincskeresők, Beller: Tamás bátya kunyhója, Kamanyin: Repülők és űrhajósok Fitzgerald: Tender of the night c. könyveket; — A Geometriai feladatok gyűjteménye I—II. kötetét; — Munkafüzetet a gimnáziumi fizikai mérési gyakorlatokhoz, Matematikai versenyfeladatok az ált. isk. számára c. tankönyveket.

Kérjük olvasóinkat, hogy Bolhapiac rovatunkban csakis szerényebb értékű portékákat keressenek-kínáljanak!

Az ajánlatokat, kívánságokat továbbra is levélben kérjük, pontos címmel, ha van, telefonszámmal. A közhírré tételt követő hét csütörtökén (?) ... után munkanapokon 9 és 12 óra között a 335-718-as telefonszámon, a 909-es melléken lehet érdeklődni.

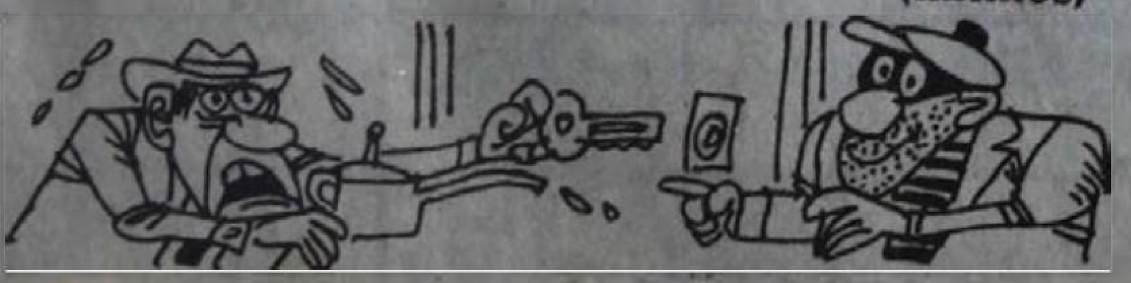
BEADTÁK A KULCSOT...

Lakótelepi lakásom ajtajára fél évvel ezelőtt a Kiváló Áruk emblémájával is ellátott, s az Elzett Művek Sátoraljaújhelyi Gyára által gyártott mágneses biztonsági zárat szereltettem fel a mindenre elszánt betörők megfutamítására. Két hónappal később, munkából hazatérvén hiába próbálkoztam, a kulcs meg sem moccant a zárban, amely olyannyira szuperbiztos lett, hogy magam sem tudtam bejutni a lakásomba. Megvártam a működtetési leírás szerinti 2 másodpercet, de próbálkozásom kudarcot vallott. Pótkulcsaim a lakásban voltak, s mert a környéken egyetlen lakatos sincs, kénytelen voltam a város másik végén lakó anyámhoz utazni a nála levő tartalék kulcsért.

A gyártó cég leírása szerint: „hosszabb használat után, ha a zár működésében akadást észlel, akkor a henger és a zárbetétház közötti résen keresztül cseppentsen kevés petróleumot a zárbetét belsejébe." Cseppentettem. Azontúl petróleumos kisüveggel a zsebemben indultam el otthonról, de a pótkulcsok is sorra beadták a kulcsot. A napokban aztán az utolsó használható pótkulcsból is kiesett az egyik mágneslapocska.

Azóta a lakást a hagyományos, egyszerű zárral zárom. Így könnyedén bejutok. Igaz, lehet, hogy más is...

(halmos)

BEHAJTANI TILOS!

Igaz, nem is lehetne, mert legalább két éve őrzik a völgyet ezek a kiérdemesült kacatok. A mellékelt fényképen a Budai Tájvédelmi Körzet szigorúan védett területének, a Remete-szurdoknak Adyliget-Remeteszőlős felőli bejárata látható.

Pálvölgyi Ágnes
Budapest

(A fotót az Ablak c. tévéműsor is bemutatta, de úgy gondoljuk, nem lehet elégszer felhívni a figyelmet arra, hogy környezetünk és a természet védelme közös ügyünk! A szerk.)

TÜCSÖK és BOGÁR

A 350 éves divattervező három szezon alatt eljutott a csúcsra. Tavaly elnyerte az Aranygyűszűt — nagy elismerés és megtiszteltetés ez. Ma

Hiába, az ifjonti lendület!

(A Nők Lapja magazinjában találta Gulyás István)

Szines német juhászkutya eladó. Szombathely, Gaga-

Nagy képernyős?

(A Vas Népe apróhirdetései között találta Semei Zsuzsa, szombathelyi olvasónk)

Garaba Imre:

— Sok ilyen mérkőzést kellene játszani ahhoz, hogy felvehessük a versenyt a világ legjobbjaival. Az európai élvonalhoz tartozó NSZK-tól nem szereztünk pontot, büszke vagyok erre.

Garaba Imre nemcsak tájékozatlan, hanem szerény is!

(A Somogyi Néplapból ollózta Kátai Jenő, siófoki olvasónk)

Ők ketten több mint öt évet töltöttek a levegőben

Ők öten pedig bizonyára többet, mint kettőt!

(A Szolnok megyei Néplapból nyírta ifj. Kubik Imre)

Női masszőrt keresek aki lakásomra jönne. „Szaktudás [...]" jeligére a Hirdetőbe.

Azt elhiszem!

(A Délmagyarországban fedezte fel Böde László, makói olvasónk)

Eladó nyolcéves, vemhes használatú Barkas és egy új, 51-es Simson mo-

Kérdésünk: mikorra várható az aranyszőrű kis Barkas érkezése?

(A Somogyi Néplapban bukkant rá Kétnyári János, kaposmérői olvasónk)

MENTEGETŐZÉS

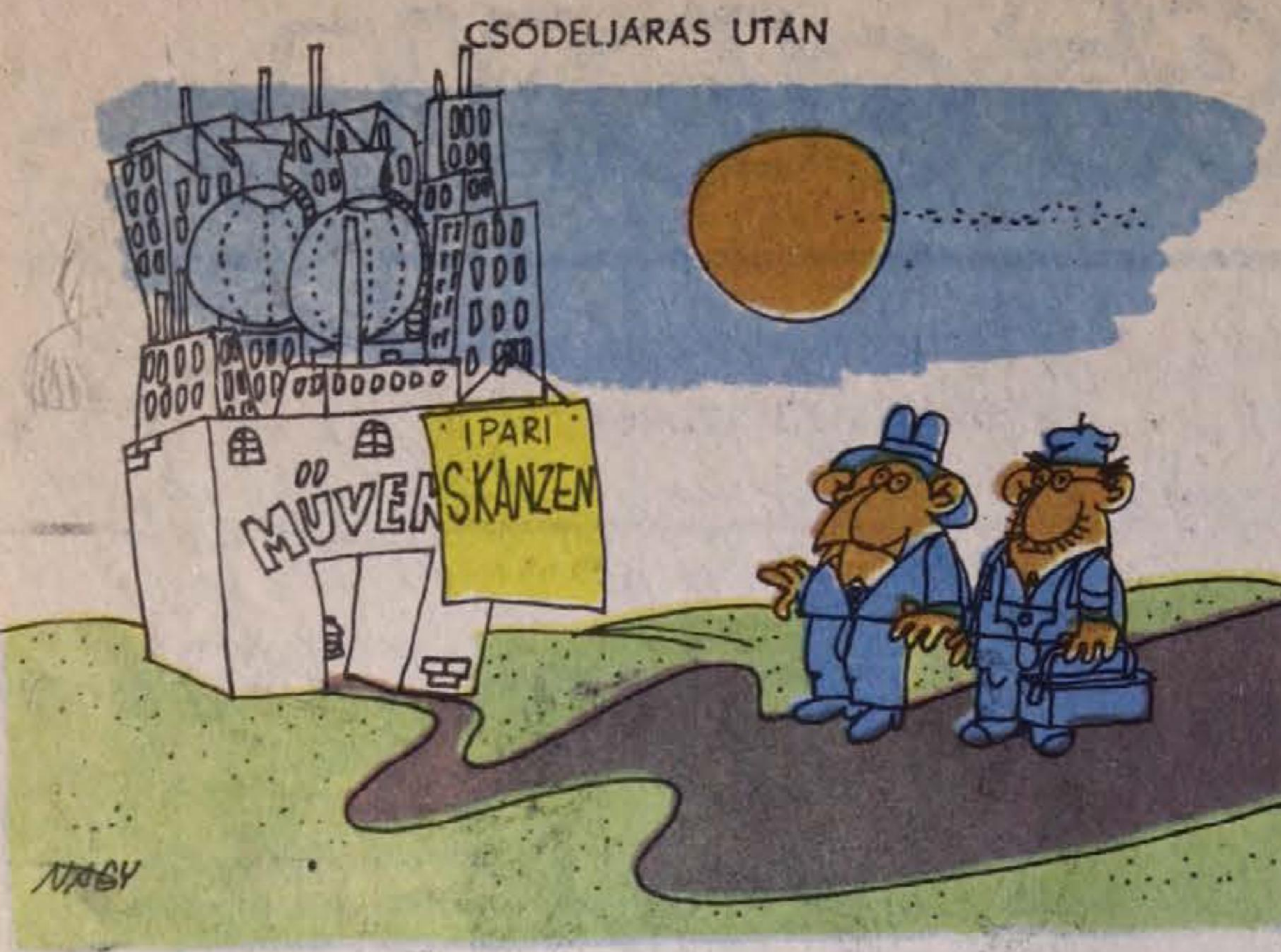
című rejtvényünk megfejtése:

— Fölösleges, az a férfi már kétszer volt itt és bocsánatot kért tőlem.

200-200 forintot nyert:

Juhász Marianna, Nyíregyháza, Kun Béla u. 2., 4400.
Varga Imréné, Miskolc, Mélyvölgy u. 9., 3530.
Gál Attiláné, Budapest, Búza u. 10., 1033.

A nyereményeket postán küldjük el a nyerteseknek.

– Azt gondoltuk, hogy ilyen magyaros formában könnyebben beletörődnek a vevők!

TRIBÜN

Az edző motivációs tesztet készített. Az ifjú versenyzőknek egy csomó kérdésre kellett válaszolniok. „Mi hajt előre?" „Mi késztet arra, hogy keményen dolgozz az edzéseken?" „Milyen erő kényszerít, hogy hajnali ötkor kelj?"

A szakosztály legifjabb tagja az összes kérdésre egyetlen, de nagyon tömör választ adott:

— A mamám!

• • •

Az idahói egyetem pompás sportteleppel rendelkezik. Egyetlen szépséghibája, hogy módfelett hideg az uszoda vize. A régi tagok erre minden újoncot figyelmeztetnek. Aztán rájöttek, hogy feleslegesek a sok beszéd és a nagy medence fölé kitettek egy táblát:

— *Vigyázat! Vékony jég!*

• • •

A Texas A + M Egyetem kosárlabdacsapata karácsonykor egy börtön együttesével játszott barátságos mérkőzést. Kicsit elkéstek azonban és mire levetkőztek, az ellenfél már rég a pályán volt. Az egyetemisták vezetője egyenesen a börtöncsapat kapitányához futott:

— Bocsánat a késésért — mondta

— Semmi baj — volt a válasz. — Én még hét évig ráérek.

• • •

Földrajzból vizsgázott a Stanford egyetem egyik hallgatója.

— *Az Egyesült Államok ázsiai származású polgárainak hetven százaléka Kalifornia és Hawaii között él egyenletesen elszóródva.*

— *A mindenségit! — szólt közbe a prof. — Ezek aztán fantasztikus úszók lehetnek!*

• • •

Wakihururól a maratonfutás világbajnokáról mondta egy szurkolója:

— Ha ez a fiú egyszer abbahagyja a versenyzést, a cipői még legalább két évig tovább futnak.

(p. p.)

— Van egy perc ideje? — kérdi a mérkőzés után a bírótól az egyik szurkoló.

A bíró beleegyezően bólint.

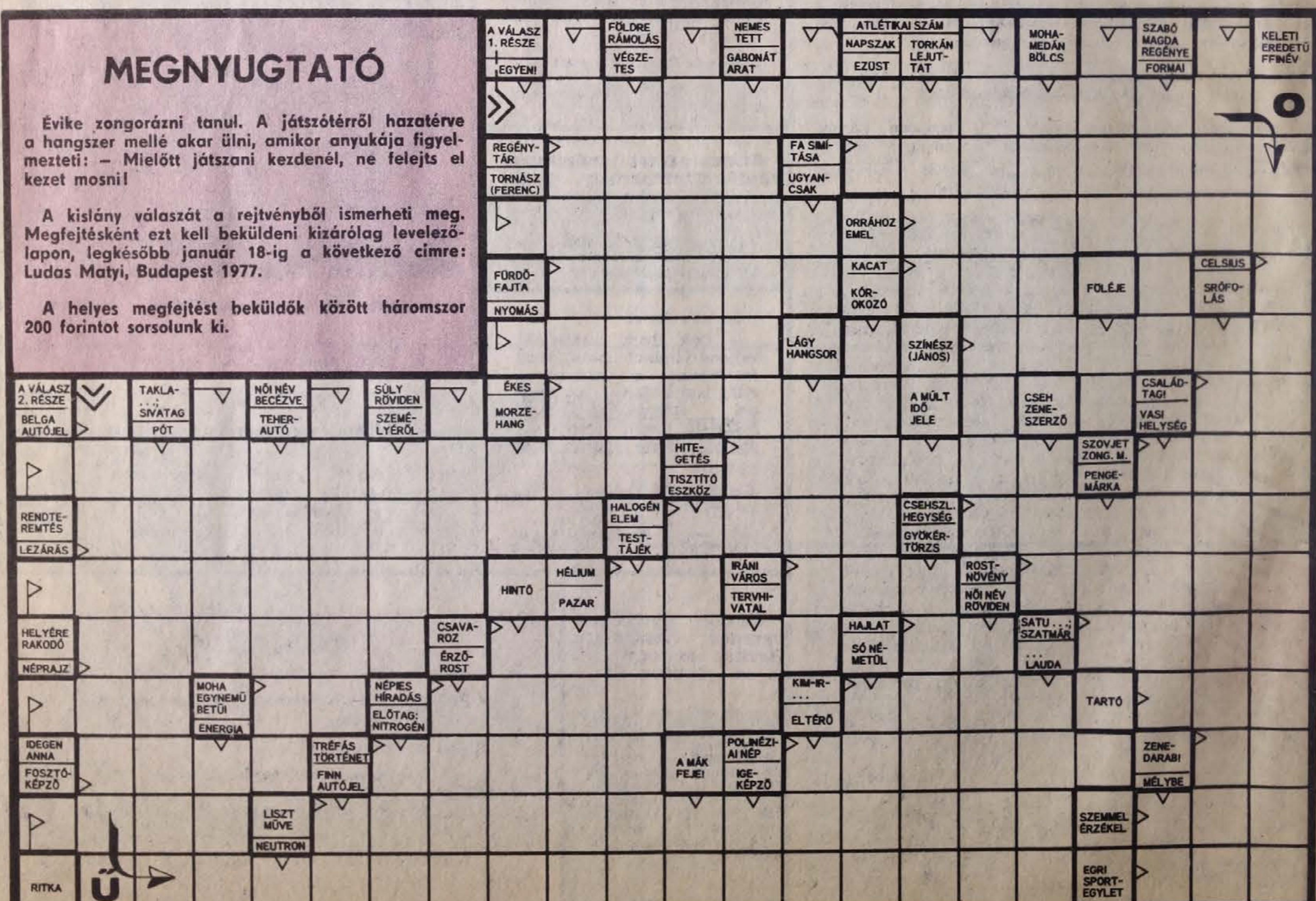
— Akkor mondjon el mindent, amit a labdarúgásról tud!

MEGNYUGTATÓ

Évike zongorázni tanul. A játszótérről hazatérve a hangszer mellé akar ülni, amikor anyukája figyelmezteti: – Mielőtt játszani kezdenél, ne felejts el kezet mosni!

A kislány válaszát a rejtvényből ismerheti meg. Megfejtésként ezt kell beküldeni kizárólag levelezőlapon, legkésőbb január 18-ig a következő címre: Ludas Matyi, Budapest 1977.

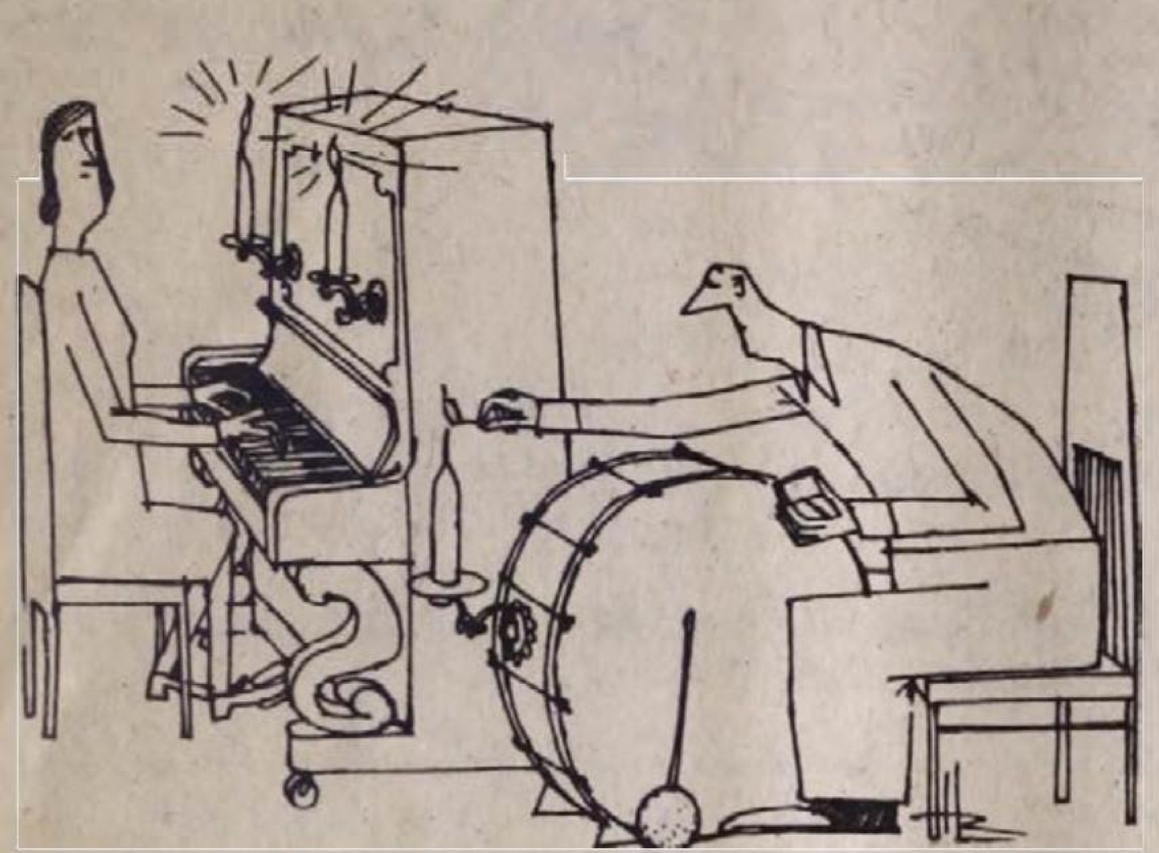
A helyes megfejtést beküldők között háromszor 200 forintot sorsolunk ki.

IMPORT HUMOR

SZINTÉN ZENÉSZ

Főszerkesztő: ÁRKUS JÓZSEF
Főszerkesztő-helyettes: FEKETE GÁBOR
Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14. 1977
Telefon: 335-718
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat, Budapest VIII.,
Blaha Lujza tér 3. 1959. Telefon: 343-100, 336-130
SZATIRIKUS HETILAP Felelős kiadó: VÁGNER FERENC vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlap-előfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy hónapra 16,— Ft, negyedévre 48,— Ft, egy évre 192,— Ft.
Készült a Zrínyi Nyomdában, rotációs ofszeteljárással
88.2308/02-66-22
Felelős vezető: VÁGÓ SÁNDORNÉ vezérigazgató
HU ISSN 0134—0611

KÁROS SZENVEDÉLYEK

HÍRZÁRLAT

A decemberi (12. szám) Ludas Magazin keresztrejtvényének helyes megfejtése:
A sokféle tudás nem tanít meg arra, hogy esze legyen valakinek.
Kétszáz forintos jutalmat nyertek:
Bartók Zsuzsa, Heves, Széchenyi u. 6. 3360;
Mészáros Péter, Budapest, Kossuth Lajos u. 100/a 1211;
Nagy Gyuláné, Sopron, Kisfaludy u. 7. 9400.
A nyereményeket postán küldtük el.

GAZD. POL.

– Csinálj egy listát, hogy kit, mivel lehet anyagiak nélkül ösztönözni!

– Még egy pohár szódavizet mindenkinek, bruttósították a fizetésemet.

– Nagysága, a közvélemény-kutatók érdeklődnek, hogy elégedett-e a szociális intézkedésekkel?

MAGYAR PÁLYAUDVAR

– Mennyit késett?
– Tizenöt évet!

– Anyád soha nem tudott bánni a pénzzel! Már a második tányér rántott levest eszi!